

NORMEN VOOR HET HBO-NIVEAU – VOOR DE BACHELOR-FASE

In 1999 ondertekende Nederland met diverse Europese partners de **Bologna-verklaring**. Daarin werden afspraken vastgelegd om opleidingen in Europa vergelijkbaar en uitwisselbaar te maken.

In 2003 publiceerden de partners de **Dublin-Descriptoren**. Deze beschrijven de kwalificaties van een afgestudeerde op de onderscheiden niveau: bachelor, master, doctor. De beschrijvingen zijn zeer algemeen gesteld als resultaat van een compromis. Er zijn **5 gebieden: A / E**.

In Nederland stelde de HBO-raad dat de omschreven gebieden een te laag niveau beschreven. De Raad hanteerde al eerder '**HBO-kernkwalificaties**' (standaards) en besloot voor het visitatiesysteem deze kernkwalificaties te gebruiken om het niveau van de HBO-opleidingen te bepalen. Dit betreft dan **10 standaards: 1 / 10**.

Deze standaards vormen tezamen een 'lijst van normen' en zo het referentiekader voor het HBO-niveau.

Dublin descriptor	HBO standaard
<p>kennis en inzicht: A heeft aantoonbare kennis en inzicht van een vakgebied, waarbij wordt voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en dit wordt overtroffen; functioneert doorgaans op een niveau waarop met ondersteuning van gespecialiseerde handboeken, enige aspecten voorkomen waarvoor kennis van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied is vereist.</p>	<p>brede professionalisering: 1 kan zelfstandig taken uitvoeren als beginnend beroepsbeoefenaar in een organisatie en is toegerust voor de verdere professionalisering van de eigen beroepsuitoefening.</p>
	<p>multidisciplinaire integratie: 2 integreert vanuit het perspectief van beroepsmatig handelen kennis, inhoud en vaardigheden op verschillende vakgebieden.</p>
<p>toepassen kennis en inzicht: B Is in staat om zijn/haar kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en voor het oplossen van problemen op het vakgebied</p>	<p>wetenschappelijk onderzoek: 3 past uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek toe bij vraagstukken waarmee hij in zijn beroepsuitoefening wordt geconfronteerd.</p>
	<p>transfer en brede inzetbaarheid: 4 past kennis, inzichten en vaardigheden toe in uiteenlopende beroepssituaties.</p>
	<p>creativiteit en complexiteit in handelen: 5 weet om te gaan met vraagstukken waarvan het probleem op voorhand niet duidelijk is omschreven en waarop standaardprocedures niet van toepassing zijn.</p>
<p>oordeelsvorming: C is in staat om relevante gegevens te verzamelen en interpreteren (meestal op het vakgebied) met het doel een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten</p>	<p>probleemgericht werken: 6 definieert en analyseert complexe probleemsituaties zelfstandig.</p>
	<p>methodisch en reflectief denken en handelen: 7 stelt realistische doelen, pakt werkzaamheden planmatig aan en reflecteert op het beroepsmatig handelen</p>
<p>communicatie: D is in staat om informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op een publiek bestaande uit specialisten of niet specialisten</p>	<p>Sociaalcommunicatieve bekwaamheid: 8 communiceert en werkt samen met anderen in een multiculturele, internationale of multidisciplinaire werkomgeving</p>
	<p>basiskwalificering voor managementfuncties: 9 kan eenvoudige leidinggevende en managementtaken uitvoeren.</p>
<p>leervaardigheden: E bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie die een hoog niveau van autonomie veronderstelt aan te gaan</p>	<p>besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid 10 toont zich betrokken bij maatschappelijke, in het bijzonder ethische vragen die samenhangen met de beroepspraktijk.</p>